

Program rada EBA-e za 2020.

SAŽETAK

Uvod

1. U skladu s Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju EBA-e (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo), program rada EBA-e pruža cjelovit pregled njenih ciljeva i aktivnosti tijekom sljedećih nekoliko godina, u skladu s njegovim ovlastima.
2. Planiranje programa rada EBA-e od ključne je važnosti za provedbu njezine strategije i utvrđivanje prioriteta u pogledu zadaća koje su povezane s dodjelom sredstava. Program rada EBA-e sastoji se od godišnjih i višegodišnjih programa rada.
3. Višegodišnji program rada za razdoblje 2020. – 2022. određen je strateškim prioritetima koje je EBA predložila za predstojeće godine i u njemu su sažeti najvažniji ciljevi koji proizlaze iz ovlasti navedenih u Uredbi te iz relevantnog zakonodavstva EU-a kojim se uređuje sektor bankarstva.
4. Svako strateško područje nadopunjeno je aktivnostima iz godišnjeg programa rada s pojedinostima o zadacima koje je potrebno izvršiti tijekom godine, kao i o potrebnim resursima. Time se jamči transparentnost i odgovornost prema EBA-inim dionicima tako što se svakodnevne interne aktivnosti i procesi povezuju sa strateškim područjima.

Potporna uvođenju paketa za smanjenje rizika i provedbu globalnih standarda u EU-u

5. EBA će tijekom 2020. intenzivno raditi na ovlastima iz paketa mjera za smanjenje rizika u svrhu ispunjenja propisa 2. razine koji su potrebni za provedbu nove Direktive o kapitalnim zahtjevima (CRD), Uredbe o kapitalnim zahtjevima (CRR) i Direktive o oporavku i sanaciji banaka (BRRD), zajedno s uvođenjem sustava IFD/IFR i Direktive o pokrivenim obveznicama. Te će regulatorne promjene slijediti jasne planove djelovanja i težiti i. smanjenju prekomjerne financijske poluge, ii. rješavanju rizika dugoročnog financiranja, iii. uklanjanju tržišnih rizika povećanjem osjetljivosti na rizik okvira i jačanjem proporcionalnosti te iv. smanjenju opterećenja usklađenosti za manje institucije.
6. Ključno će područje biti provedba zahtjeva osjetljivijih na rizik za tržišni rizik, u skladu s bazelskim radom na temeljnom preispitivanju knjige trgovanja (FRTB). Izmjenama će se i. utvrditi jasnija pravila o području primjene kako bi se spriječila regulatorna arbitraža, ii. povećati proporcionalnost i iii. ojačati uvjeti primjene internih modela kako bi se poboljšala dosljednost i usporedivost pondera rizika u svim bankama. EBA je u svojem dokumentu za raspravu o provedbi revidiranog okvira tržišnog rizika i kreditnih rizika druge ugovorne strane, koji je objavljen 18. prosinca 2017., iznijela svoja razmatranja o glavnim pitanjima povezanim s provedbom koja se očekuju od novog pristupa tržištu i kreditnom riziku druge ugovorne strane. Rad EBA-e¹ u tom području podijeljen je u četiri faze. Predviđa se da će tijekom 2020. provesti zahtjev za izvješćivanje (standardizirani pristup FRTB-u) i ključne dijelove revizija FRTB-a za pristup internih modela i za tretman pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje, podložnih valutnom riziku ili riziku robe.

¹ Plan djelovanja EBA-e za nove pristupe tržišnom riziku i kreditnom riziku druge ugovorne strane: <https://eba.europa.eu/documents/10180/2844544/EBA+roadmap+for+the+new+market+and+counterparty+credit+risk+approaches.pdf>

7. Drugi ključni prioritet bit će dovršetak plana djelovanja EBA-e u pogledu internih rejting-sustava (IRB)² za izračun minimalnih kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik. Time se želi riješiti zabrinutost zbog prekomjerne promjenjivosti kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik, koja proizlazi iz primjene internih modela. Cilj dovršetka tog plana jest povećati pouzdanost i usporedivost procjena internog rizika i kapitalnih zahtjeva europskih institucija te poboljšati transparentnost modela i njihovih rezultata kako bi se vratilo povjerenje u primjenu modelâ IRB-a. Prema tome, planom su predviđene tri sastavnice rada: i. preispitivanje regulatornog okvira IRB pristupa, za koji se smatra da obuhvaća bolju operacionalizaciju tehnika smanjenja kreditnog rizika za buduće godine; ii. osiguravanje dosljednosti nadzora, uz odgovarajuću primjenu referentnih mjerila za modeliranje u skladu s MSFI-jem 9; te iii. povećanje transparentnosti na temelju standardiziranih i usporedivih obrazaca.
8. U pogledu nove Direktive o investicijskim društvima i Uredbe o investicijskim društvima EBA će se usredotočiti na izvršavanje svojih ovlasti u pogledu kapitalnih zahtjeva i sastava kapitala, konsolidiranog nadzora, izvješćivanja, objavljivanja u okviru 3. stupa, kriterija kreditnih institucija i koncentracijskog rizika.
9. Na temelju nove Direktive o pokrivenim obveznicama EBA će imati tri izvješća u kojima se prati funkcioniranje tržišta pokrivenih obveznica, istovjetna procjena pokrivenih obveznica zemalja izvan EU-a i njihov razvoj, s mogućnošću prolaznog ustroja s rokom dospijea.
10. Usporedno s proširenjem regulatornog sloja na paket mjera za smanjenje rizika, EBA će surađivati s Komisijom, a kasnije i sa suzakonodavcima, kako bi pružila potporu provedbi standarda Basel III u EU-u, pri čemu bi nakon objave savjeta EBA-e do polovine 2019. mogli biti potrebni dodatni dokazi za potrebe zakonodavnog postupka.

Osiguravanje učinkovitih metodologija i alata za konvergenciju nadzora i testiranje otpornosti na stres

11. Za provedbu paketa mjera za smanjenje rizika zajedno s pripremom primjene novih globalnih standarda u Europi potreban je niz važnih ponovnih razmatranja politika 2. stupa kako bi se poboljšala konvergencija u okviru nadzora. EBA će započeti sa savjetovanjem o preispitivanjima u okviru 2. stupa, boljem uključivanju proporcionalnosti, usklađenosti s 1. stupom i razinama politika primjene kapitala i likvidnosti.
12. Praćenjem provedbe ključnih bonitetnih odredaba osigurava se vrijednost za banke i konvergenciju nadzora. EBA će nastaviti pratiti odredbe o vlastitim sredstvima i likvidnosti s naglaskom na instrumentima kapitala i odgovornosti, prestanku priznavanja instrumenata regulatornoga kapitala i uporabi diskrecijskih prava u transakcijama likvidnosti za izračun koeficijenta likvidnosne pokrivenosti.
13. EBA će provesti još jedno testiranje otpornosti na stres u cijelom EU-u, u skladu sa svojom prethodnom odlukom o polugodišnjoj aktivnosti. Odluka o pokretanju sljedećeg postupka testiranja otpornosti na stres u cijelom EU-u tijekom 2020. proizlazi iz priznanja aktualnog napretka koji banke u EU-u ostvaruju u jačanju svojih pozicija u kapitalu. U pristup testiranju otpornosti na stres, koji će i dalje biti ograničen pristup odozdo prema gore, neće se uvoditi temeljne promjene. Međutim, u metodologiju će se uvesti poboljšanja, uključujući uvrštavanje glavnih prijedloga koje su banke poslale u prethodnom postupku.

² Izvješće o napretku u vezi s planom djelovanja u pogledu IRB-a: <https://eba.europa.eu/-/eba-publishes-report-on-progress-made-on-its-roadmap-to-repair-irb-models>

S obzirom na dugoročnu budućnost, EBA će nastaviti surađivati sa svim relevantnim dionicima u pogledu potencijalnih temeljnih promjena okvira za testiranje otpornosti na stres na razini EU-a.

Prelazak na integrirani podatkovni centar EU-a i pojednostavljeni okvir za izvješćivanje

14. EBA namjerava dovršiti zadnju fazu projekta EUCLID, koja će biti usmjerena na nadogradnju EU-ove platforme za nadzor podataka, kojom se podupire prikupljanje, potvrđivanje i integracija podataka i praćenje izvješća. Dovršetakom tog rada EBA će postati podatkovni centar na razini EU-a u službi nadležnih tijela i javnosti. EBA će isto tako raditi na studiji izvedivosti integriranog okvira EU-a za izvješćivanje.

Dodjela statusa prioriteta EU-a sprječavanju pranja novca

15. EBA će u suradnji s drugim europskim nadzornim tijelima ojačati svoju ulogu u području nadzora sprečavanja pranja novca / financiranja terorizma koji provode nacionalna tijela, u skladu s Komunikacijom Komisije o akcijskom planu za sprečavanje pranja novca. EBA će pridonijeti sprečavanju korištenja financijskog sustava za potrebe pranja novca / financiranja terorizma:

- a. nastavkom rada na izradi politike te provedbi i konvergenciji nadzora;
- b. jačanjem svoje uloge u prikupljanju, analizi i širenju informacija povezanih s rizicima od pranja novca / financiranja terorizma i nadzorom sprečavanja pranja novca / financiranja terorizma;
- c. time što je ovlaštena da od nacionalnih nadzornih tijela za sprečavanje pranja novca / financiranja terorizma zatraži da istraže moguće povrede prava EU-a i da razmotre mogućnost da od institucije zatraže da prekine s određenim ponašanjem;
- d. provođenjem procjena i stručnih pregleda pristupâ nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje u nadzoru sprečavanja pranja novca / financiranja terorizma te nacionalnih nadležnih tijela koja procjenjuju rizike;
- e. suradnjom s finansijsko-obavještajnim jedinicama i partnerima iz zemalja izvan EU-a u vezi sa sprečavanjem pranja novca / borbom protiv financiranja terorizma i održavanjem kontakta s njima.

Doprinos pouzdanom razvoju financijskih inovacija i održivosti

16. Komisija je 8. ožujka 2018. objavila akcijski plan o financiranju održivog rasta te je pozvala europska nadzorna tijela da podrže njegovu provedbu. EBA će tijekom 2020. nastaviti s uvođenjem razmatranja o ekološkim, socijalnim i upravljačkim čimbenicima (ESG) u svoj opći rad te će dovršiti drugu fazu pripremnog rada o objavi i procjeni rizika u području održivog financiranja, što će dovesti do izrade dokumenta za raspravu o uključivanju ekoloških, socijalnih i upravljačkih čimbenika u upravljanje rizikom i nadzor (ovlasti u okviru Direktive o kapitalnim zahtjevima i Direktive o međubankovnoj naknadi). EBA će ujedno poduzeti pripreme radnje za razvrstavanje i bonitetni tretman imovine iz perspektive održivosti (ovlasti u okviru Uredbe o kapitalnim zahtjevima i Uredbe o međubankovnoj naknadi). Nadalje, EBA će objaviti TS Zajedničkog odbora europskih nadzornih tijela o objavljivanju podataka (aktivnosti ulaganja i savjetovanja).

17. EBA će nastaviti ostvarivati svoj plan djelovanja u pogledu financijske tehnologije praćenjem financijskih inovacija i osiguravanjem tehnološke neutralnosti regulative, pri čemu će provoditi procjenu učinka na poslovne modele i opseg regulative. EBA će nastaviti jačati Europski forum centara za poticanje inovacija (EFIF), koji je osmišljen u svrhu poticanja suradnje i olakšavanja prilagodljivosti u cijelom EU-u. EBA će isto tako uspostaviti tematski rad na području kriptoimovine i tehnologije decentraliziranog vođenja evidencije transakcija i procijeniti moguću provedbu usklađenog okvira za testiranje kiberotpornosti.

Promicanje operativnog okvira za sanaciju

18. Kad je riječ o novoj Direktivi o oporavku i sanaciji banaka, EBA će dodijeliti ovlasti, počevši od ubrzavanja onih koji su ključni za operacionalizaciju okvira za sanaciju, kao što je MREL. EBA će se usredotočiti i na određene praktične aspekte koji proizlaze iz iskustva u provedbi na terenu te koji se čine potrebnima za izvršenje odluka o sanaciji, s posebnim naglaskom na sanaciji vlastitih sredstava.

Ostalo

19. EBA će nastaviti poticati zaštitu potrošača na temelju izvješća o potrošačkim trendovima iz 2019., praćenja konvergencije aktivnosti nadzora i procjene provedbe sustava osiguranja depozita. EBA će nastaviti osiguravati učinkovitu provedbu Direktive PSD2 jer će 2020. biti prva puna godina u kojoj potrošači imaju koristi od većeg izbora i tržišnog natjecanja.

20. Preispitivanje europskih nadzornih tijela započinje 1. siječnja 2020., a EBA će raditi na provedbi izmjena Uredbe o osnivanju. EBA će steći nove vještine u pogledu borbe protiv pranja novca (kako je prethodno navedeno) i uspostaviti poseban unutarnji odbor koji će raditi na tome. Osim toga, dodatne će se zadaće pojaviti u području zaštite potrošača te ekoloških, socijalnih i upravljačkih čimbenika koji će proizaći i iz tehničke uloge EBA-e u praćenju istovjetnosti.

Misija EBA-e

21. Misija je EBA-e „izgraditi jedinstven regulatorni i nadzorni okvir za cjelokupni sektor bankarstva u EU-u kako bi osigurala učinkovito, transparentno i stabilno jedinstveno tržište koje koristi potrošačima, poslovnim subjektima i gospodarstvu u širem smislu”.
22. Glavna je zadaća EBA-e pridonijeti stvaranju jedinstvenih europskih pravila u bankarstvu donošenjem obvezujućih tehničkih standarda i smjernica. Svrha je jedinstvenih pravila osigurati jedinstveni skup usklađenih bonitetnih pravila za financijske institucije u cijelom EU-u, čime će se utvrditi jednaka pravila poslovanja i osigurati visoka razina zaštite za deponente, ulagače i potrošače.
23. EBA ima važnu ulogu i u promicanju konvergencije nadzornih i sanacijskih praksi kako bi se osigurala usklađena primjena bonitetnih pravila. Naposljetku, EBA je ujedno ovlaštena procjenjivati rizike i ranjivosti u bankarskom sektoru EU-a, prije svega putem redovitih izvješća o procjeni rizika i provedbom testiranja otpornosti na stres na području cijelog EU-a.
24. Druge zadaće u okviru EBA-inih ovlasti obuhvaćaju:
- istraživanje navodno nepravilne ili nedostatne primjene prava EU-a koje provode nacionalna tijela,
  - donošenje odluka koje se odnose na pojedinačna nadležna tijela ili financijske institucije u izvanrednim situacijama,
  - posredovanje u rješavanju sporova između nadležnih tijela u prekograničnim situacijama,
  - djelovanje u svojstvu neovisnoga savjetodavnog tijela Europskog parlamenta, Europskog vijeća ili Komisije,
  - preuzimanje vodeće uloge u promicanju transparentnosti, jednostavnosti i pravednosti na tržištu za financijske proizvode ili usluge namijenjene potrošačima na cijelom unutarnjem tržištu.
25. Kako bi mogla obavljati te zadaće, EBA je ovlaštena za izradu niza regulatornih i neregulatornih dokumenata, uključujući obvezujuće tehničke standarde, smjernice, preporuke, mišljenja te *ad hoc* ili redovita izvješća.